

Petrus Roos

*En christelig philosoph. Af magister P. Roos.
Prost öfver Färs Härad och Kyrkoherde vid
Wästerstads och Östrabys Församlingar*

Lund, 1803. Tryckt hos Direktören Christian Fr. Berling.

[– Läs mer om verket här](#)

Det avbildade exemplaret tillhör Uppsala universitetsbibliotek.

Detta verk är fritt från kända upphovsrättsliga restriktioner. Vid användning ber vi att du hänvisar till Uppsala universitetsbibliotek och Litteraturbanken.se.

Ytterligare information om upphovsrätt för detta verk finns hos Litteraturbanken:

<https://lb.se/författare/RoosP/titlar/EnChristeligPhilosoph/faksimil?om-boken>

Permanent länk (URN):

<https://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:lb-lb2428674-faksimil>

pro. Bihl

*L. Wt.
Bihl
Kaps. 4.0.*

En
CHRISTELIG
PHILOSOPH.

Af

MAGISTER P. ROOS.

Prost öfver Färs Hård och Kyrkoherde vid Wästerstads och
Östrabys Församlingar.

Lund, 1803.

Tryckt hos Direktören CHRISTIAN FR. BERLING.

Imprimatur.

Lund den 26 Martii 1803.

SAMUEL LEMCHEN.

S. S. Theol. Doct. & Prof. Reg. & Ord.

Facult. Theol. b. a. Decanus.

*Deus mihi Scopus erit:
Dux ratio & Scriptura
Divina.*

Til stora föremål vår tankkraft sig sträcker,
Naturen i sin prakt vår undran billigt väcker.
Hvad dråpligt fins ej här at se, at tänka på?
Hvad grundrikt, det vår håg rätt forska ej kan få?
Vår själ i villor stadd, i mörker fångslad blifvit,
At ljus och klarhet få en ädel åtrå gifvit.
Vid händelsernas fart här skiftar ondt med godt;
At göra lyckligt val vår själ förmåga fådt.
Den i en lastfull värld med samvetslagn vil lefva,
I mörkrets labyrinth han får sig ej innesliva.
Vår själ den gåfvan fådt af Skaparns milda hand,
At värdigt veklas ut ur vantrons sega band.

Förståndets klara ljus en liflig låga tänder,
 Då på det skapat år, sig tankegåfvan vänder.
 Då *Skaparn Varde* sagt, vår värld sut värde fick;
 Af verldar tusentals hvar i sin ordning gick.
 Hvad *Skaparn* anfåg godt hvem kunde det väl hindra?
 Til mörka kroppars ljus Han låter solar tindra.
 Naturens under se, des ordning tänka på,
 Vår själ til tröst och lif kan ljus och klarhet få.
 Vår jord sin daning fådt af dalar, högar, haf,
 Och hvad des yta bår, Han lif och prydnad gaf.
 Af alt, hvad synbart blef, var menniskan det bästa,
 Hon kunde uppå alt sin håg upmärksamt fästa,
 Hon, som fullkomlig själf fullkomligt vådde fick;
 Och åtnjöt nåd på nåd, hvart andedrag och blick,
 I hennes ädla själ förstånd och vilja bodde,
 Hvad *Skaparn* gjordt och sagt, hon tröstfullt sag och trodde.
 I största fällhet stadd, hon evigt lefvar nögd,
 Om fria viljans val af list ej blifvit bögd.
 Förstånd och vilja bör då odlas och förbättras,
 At deras drift och lif ej må i bojar fjättras.
 Förnuftets ljus en bild af himmelsk klarhet bår,
 Om det ej odlas up, bevis af vanvett-år.
 Vi äro fatta hit at detta ljuset öka;
 At mörkrets villor sky, vår själ med kundskap öka.
 Gud i sin hårlighet allena vis Han är;
 Men vil at menskan ock, Hans bild i hjärtat bår.

En *Christlig Philosoph* til ljus ur mörkret hastar;
Det goda blir hans val, det onda han förkastar.
Begärligt älskas allt af visdom som bär namn;
Han trofast kastar sig i *religionens* famn.
Af *Christi* läras ljus allt hvad en Christen pryder,
Som *Christen* han det tror, som *Philosoph* det lyder.
En *Caristlig Philosoph* sin kundskap nyttjar så:
At med sitt lefnads ljus han andra lysa må.

Man ser en talrik hop af lärda dårars skara;
Ej *Philosoph* den är, som tror sig blott så vara,
Som far med yra steg i *fanatismens* famn,
Och likväl pråla vil med *Philosophens* namn.
Än med ett gudligt sken sig *fanatismen* döljer;
Fantastens raseri än *Philosophen* följer.
Den *Christlig Philosoph* sig endast nämna kan,
Som af Guds klarhets ljus, ett ljus i mörkret fann.
Den kan ej kallas *vis*, som Himlens vishet smådar,
Som tadlar *Herrans* lag och *Skaparns* almakt hådar.
En dylik lära är en falsk *Philosophi*,
Och hela dets *Moral* ett lömskt bedrägeri.
Så fräck *Philosophi* är *Politiquens* snara,
Dets öfvermod och list är *Religionens* fara.

Den

Den döfvar mångens själ med fött och dödligt gift,
 Med en förtrollad röst, med ilsk och smäddfull skrift.
 Han ser det stridigt an, at *Skaparn* sig nedläter,
 At trösta den i nöd, som ömt sin nöd begräter.
 At *Skaparen* den väg i *Ordet* stakat ur,
 Som följas bör af den, som önskar saligt slut.
 På *Gudalärans* kraft och ursprung han ej tänker,
 Men sig i syndens dy, och ondskans afgrund tänker.
 Han *Skaparn* glömer bort: Dets helighet och råd,
 De anses med förakt, med rysligt öfverdåd.
 Dets varning aktas ej, Dets lära är en plåga,
 Då utaf lustars eld, hans hjerta står i låga.
 I hjertat högmod rår, at quäfjat bjuds ej til:
 Ty himmalärans röst, hans lära måstra vil.
 Han käns ej vid den brist han fått af *Adam* ärfvas,
 Då *Ormen* med sin list, all verlden tänkt fördärfva.
 Ån mindre aktar han uprättelsen ur nöd:
 Då *Qvinnosåden* hjälp förskaffat med sin död.
 At Gud sin vilja har för människor förklarat,
 Och uti villo stadd i *Ordet* själen svarat.
 At här hon påmint blir, at noga ta i agt,
 Alt hvad i denna skrift *Guds Andä* henne sagt.
 Ej efter detta ljus, på minsta sätt han sträfvar!
 Den våda han ej ser, hvari förståndet sväfvar.
 Af mörker gör han ljus. Til ondskas viljan bögd,
 Han rusar i fördärf och synes därmed nögd.

Han

Han bär väl *Christi* namn, men *Christi* lag förgäter;
Ej efter dess *moral* han *dygdens* värde mäter.
Af viljans fria val, hans sedighet beror,
Och utan *religion*, at dygder fins, han tror,
Då odling af förnuft bör själ och hjerta röra,
Til *Christi* efterfölgd, det vil til affall föra.
För dessa känslors lif, han håller hjertat kallt,
Och föga tänkes på hvad *Christus* oss befalt.
Han med sitt visdomsskjen på branta klippor samlar;
Med sut fränkeri en plågsam börd samlar,
Af gndlöshetens gift, i en olycklig stund,
Han til et evigt ve, med otro lägger grund.
Han gifver menskan lof, at lefva som hon tycker,
Hon följer detta råd, och *Philosophens* nycker.
Han banar sig en väg, med griller af förnuft;
Och med sitt öfverdåd han skaffar ottron lust.
Han vil utgrunda alt, vil själf sitt synglas slipa,
Och tror blott det, han kan med sitt förnuft begripa.
Han anser hvad om *Sig*, vår *Gud* i *Ordet* lärt,
Om *dygd*, om *salighet*, knapt vara mödan värdt.
Guds vishet utan gräns, hans vishet lättsint mäter;
Hvad *Himlens* vilja är han oförskjämt förgäter.
Han tror det vara klokt, at mer ej vela tro,
Ån i den trånga krets af inbillskt vett kan bo.
Så tröstar han sig själf, så vil han andra lära,
Och sådant offer åt sin fånggudinna bära.

Ett dylikt vanvett namn af smak och ljus det får;
 Den dum och svagtänkt döms, som samma väg ej går.
 Det är ej *Andans* ljus, med bön i tro han söker;
 Hans egit visdoms ljus, villrådigheten öker.
 Han gifver sig ej tid, at forska sakens skick;
 Ty han vil fatta alt, med kall och hastig blick.
 Hvad ålderdomen sagt kan honom högst upreta,
 Vil ensam *Philosoph* bland *Philosopher* heta.
 Inbillning är hans Gud, och högmod är hans lif,
 Han prisar *tolerance*, men andas endast kif.
 Af sådant raseri då själen fådt intagas;
 Af *Andans* ljufva nåd han vil ej längre dragas.
 Ty *Ord* och *Sacrament*, där läkemedel fins,
 Han vil ej vera af, och ingen bättring vins.
 I körlig säkerhet hans hjerta nederfänkes,
 Hvad i den andra verld han blir, ej därpå tänkes.
 Han lefver liksom alt bör ske för lefnad här;
 Och har sin största ro af sinliga begär.
 Han tror til synd och lust då böjelse man finner;
 Den från en helig *Gud*, från godhetskällan rinner.
 Han tror sig lefva väl, förnuftigt, dygdigt, bäst,
 Til alt slags öfverdåd, då lustan rasar måst.
 I detta mörker stadd, ett brått det andra följer:
 Den list i hjertat bor, omsider man ej döljer.
 Man syndar utan blygd, mot *nåstan*, *Gud* och *sig*,
 Och går med djärfva steg på lustans breda stig.

På sådan villostråt då syndatrålen vandrar
Och alt hvad heligt är begäbbar, smådar, klandrar.
Hvem kan då undra på, at ondskan bryter ut,
Som gör på allmänt väl ett svårt och rysligt slut?
All ordning, lag och rätt, man rubbar och förvänder,
Och til sitt olycksmål med snabba steg man lånder.
Man lagbrott fräckt begår, och talar dock om lag;
Men lyder endast åt sitt tycke och behag.
För brott då *religion*, en värdig afsky väcker:
Hon måste tyftas ned; en hjälpsam hand man räcker
At quäfja denna lag: Ty blott *naturens röst*,
Skäl vara kraftig nog til samvets lugn och tröst.
Af *Öfverhet* och *lag* bör alla samfund stödjas.
Men detta blir ett tvång; de måste undanrödjas.
En sådan illskfull hop, den löser alla band;
Och glädes då hon ser, blod, bilar, svärd och brand.
Förnufts öfverdåd til villa afsteg förer,
Som sinnets lugn och ro, förringar, plågar, störer.
Den lasten älska vil, kan aldrig tackas *Gud*,
Han följer egna råd, men icke *Himlens* bud.
Förståndets ljus blir klart då *Andans* ljus får styra;
Men quäfjes *Andans* röst, man vaknar upp i yra.
Ån svärfvar det för högt, ån sänks det ned i dy,
Och traktar efter det som hållt man borde sky.

Med djärf och myndig ton til utmärkt mål han löper,
 Och alt hvad gammalt är, i nya formar stöper.
 Han med sitt tal, sin skrift, en allmän ofärd spår,
 Så framt hans illska ej, en önskad framgång får.
 Han anser det för bäst, hvad han sig så inbillar:
 Af dessa tankar kjust, han sig och andra villar.
 Alt nytt i *Politique, Moral, Philosophi*,
 En afgud är uti hans villas slafveri.
 Han trottsar *Himlens* makt, han smäddar *Jesu* lära,
 Och sådant öfverdåd han räknar för en ära.
 Så fruktas *Hårens Gud!* Så aktas *Religion*,
 Man böjer knå för *Baals* men ej för *Jesu* thron.
 Til *Æthens* högsta gräns med sina stolta vingar,
 Han öfver berg och haf, mot himlajuset svingar.
 Men yr af stormars dån, och böljors mörka svall,
 Han plötsligt glömmet bort, at högmod går för fall.
 Med sjelfklök myndighet en del vår tids härolder,
 Som det dem faller in, de dikta världens ålder.
 Hvad hedna *Sophi* sagt, de hålla högre kårt,
 Än i den helga *Skrift*, hvad *Moses* oss har lärt.
 Den anses såsom svag och högt enfaldig vara,
 Som *Gudalåran* vil med *verldslig vishet* para;
 At ej til öfverdåd vårt snilles yra för;
 At det ej våldet får, som endast rjåna bör.

Ett flygtigt menskjovett, det högt och heligt dömes,
Det pris och vördnad får och verldsregenten glömmes.
Men den med mäktig arm som våldig seger vann,
Han ej med sina värk, sin ära dela kan.
En blind med falska drag, i hjärnan tingen målar:
Hvad illskt och nedrigt är, för öfvermodet strålar.
Naturens hårlighet omtalas ömt och vål,
Men det at *dyrka Gud*, det anses blott som grål.
Fördomar med förnuft man tappert vil bestrida,
Men utan *Andans* ljus, de sedan värre svida.
Dår *vantro* valde haft, sig *otro* smyger fram,
Med fasa, grymhet, list, til Christenhetens skam.
Med illskt begabberi det heligt är förringas;
Den lätt bedragen är, af lastens ledband tvingas.
Den eljest tänker vål, han snart förvillas kan.
Då smickret, som han hört, han lättfint tager an.
Förnuftets segertåg bebådar fälla tider:
Så sägs; Men fins ej tro, all dygd och ära lider.
Förståndet råda vil, då *Gud* ej råda får:
Ej kan då undras på, at alt förvilladt går.
Förnuftets villor fram til villovågar fører,
Och detta villoskjen ett allmänt vål förstörer.
Man vil, at detta ljus skall kraft och seger få,
Men *Religionens* plikt, man vågrar tänka på.

Om *frihet* talas så, at hvar en tror sig äga,
 Fritt val i alla värf, at göra, tänka, säga.
 Förtjust af sådan dikt, han högfärds-lärfven bär;
 Och den som tjena bör, ej vet hvad lydnad är.
 Men detta är en krok, med den at fänga, draga,
 Och när han fångad är, då är för sent at klaga.
 Han ser det han ej trodt: Han ser bedrägeri;
 Den fara smärtfull blir, de honom störtat i.
 Där lofvas frihets lugn, men slafveriet följes;
 I jämnlighetens famn sig Tyraniet döljer.
 At man må råda fritt, man throner kastar kull,
 Och äran hålles fal för penningar och gull.
 Än *Präst*er drifvas bort, och *Arbister* talas;
 Hvad fräckt och lastbart är, som ädla dygder målas.
 Än folket billas in, at det skall råda få;
 Det plågas, trampas ned och tåligt ser därpå.
 Hvad af naturens drift för vilda hjertat prälar,
 Det som en skön elenod i deras ögon strålar.
 Det anses endast godt, det följs, det rånkes på;
 Med dessa falska steg, man vil til fällhet gå.
 På sådant sätt de tro, at alla missbruk quäfväs,
 Enär bland alla Stånd, all skick och ordning häfvas;
 At få sitt syfte fram; de smickra: du är fri;
 Men hela världen ser blott mord och raseri.

Ja alt hvad heligt är, man under föttren tråder:
 Med hælgedomars guld, med rof af stödda städer,
 Man *Stater* Skapar til: Men på så sliprigt grus,
 At grunden ramlar kull och vråkes hus på hus.

Vid våra plikters val, at *Skaparns* ära föka,
 At skynda *andras* väl och egen sällhet öka,
 At detta värdigt sker, ger *nåden* styrka til;
Förståndet rygfritt, til affall råda vil.
Förståndet tveksfullt är; *tron* vishet kan tilföra.
Förståndet fattar väl; men *tron* kan hjertat röra.
Förståndet svingar högt; *tron* stadgar vårt begär.
Förståndet facklan bär; *tron* sjelfva ljuset är.
 Då uti mörka mål, vår själ uplysning åskar:
Tron gjuter in den fast som själstörsten låskar.
 En *Christlig Philosoph* han trampar jämna steg,
 Och är i sina värf ej flygrig, falsk och feg.
 Hvad *Andan* i *Guds Ord* för honom uppenbarat,
 Til rättelse och tröst i själen är förvarat.
 Förvillad, söfd och snärd af synd och verldfens list,
 Han ser en vredgad Gud, sin fara, nöd och brist.
 Han stadd i sådant qual, til *nådestolen* hastar,
 Med hopp, med tröst och tro, sig ned för *tronen* kastar:

Ett sken af *Jehovas*, af *Herrans* klarhets ljus,
 Det blir hans sköld, hans borg och ej ett bråkligt grus.
Messias, Han, hvars kropp på syndakorset blödde;
 Af törne, gisslar, spjut, hvars blod så ymnigt flödde.
 Där Han för synden dog, besegrat synd och död,
 Och frälste med triumph oss syndare ur nöd.
 Han hit begärligt flyr, han här med trygghet hamnar,
 Då stormar rafa värst, han *Fvällsaren* omfamnar.
 Den här i farans stund, sin fristad sökt och haft,
 Han lif och styrka får af *Andans* nåd och kraft.
 Hvad himmelsk sanning är, til den han fast sig håller:
 Och skyllar aldrig på at vantro sådant väller.
 Han kan som klippan fast, för morgängs böljan stå.
 Och undergifvit bär, hvad honom lägges på.
 Af *Gudalagen* alt hvad lärt och kundgjordt blifvit,
 Til ljus och efterfölgd är menskor föreskrifvit.
 Dets lära är en tröst, i morgång, sorg och qual.
 Här fins i denna skrift, den sundaste *Moral*.
 Då lystnad mången har, at hedna läror söka,
 Bör det, at känna Gud, fast mer vår åtrå öka.
 Hvad menniskoförnuft, at odla upp förmår,
 Af *himlalärans* sken en stadgad klarhet får.
 Som *Gud* det hafva vil, Hans vilja heligt aktas;
 Dets lagar och beslut, uppmärksamt de betraktas.

Hvad

Hvad *Gud* i *Ordet* sagt, han tror, han håller fast:
Och tryckes då ej ned af syndabördans last.
Han prisar *Himlens* makt, af stoft som honom skapat,
Och med försonings död hans synda skuld utskrapat.
Han ser i minsta grand af Gudamakten spår,
Och af det minsta kråk hans själ uplysning får.
Han ej urgrunda kan, Guds dolda spår i nöden,
Som tråffar dygdens barn, med smärtefulla öden:
Den ofta dignar ned af bittra tyngders last,
Som med ett tröstfullt hopp, til Gud sig håller fast.
Men ej i medgångstid ståndaktighet kan pröfvas.
Då känslans lif af der, som agan väcker, döfvas:
Då söfd i lyckans famn, han fri från alt besvär,
Besinnes känslolös, vid der som andligt är.
Vid händelsernas drift han *Himlens* vishet vördar.
Af denna tanka ledd, han tröst och styrka skördar.
Försynens dolda spår vid alla skifvens gny,
De prisfullt tänkas på och vidare ej bry.
Förnuftets matta ljus *naturens* under skådar:
Hvad *Herrarn* kunnigt gjort, en större klarhet bådar.
I alla föremål syns *Skaparns* majestät;
Han aldrig fångslad blir i villoandars nät.
Hvad *Philosofber* sagt, och lärt, och villigt fattat,
Nått *Gudalårans* röst, blir högt och värdigt skattat.

Man

Man vördar dessa Männ, med eldig forskningskraft,
 Som för at sprida ljus, så lofvård möda haft.
 Af deras läror följs, hvad sundt och ljust lyder;
 När det ej strider mot hvad himmelsk sanning tyder.
 Men vil man lyda åt, hvad hvar en sjelfklok lär,
 Då billigt frågas må hvad dygd och sanning är?
 Han lård som *Philosoph*, af *Evangelii* lära;
 Med värdigt dygdaljus kan namn af *Christen* bära.
 En *Christlig Philosoph* i *Religionens* spår,
 Han varfamt trampa vil och vet hur långt han går.
 Han väntar utaf nåd, välsignelse i tiden,
 Och salighet til slut, då segren kröner striden.
 Dens makt han vörda lärt, som hjälp i nöden sänt;
 Som nådfullt i vår själ, en himmelsk klarhet tänt.
 At *Christen* kallas få, han räknar för en ära;
 Och för en salighet, at *Christi* namn få bära.
 En *Christelig Moral* för alt han håller kärt,
 Och hvad ofs *Christus* sagt, han högt at skatta lärt.
 Det *Christi* lära är, som trogna vänner danar;
 För den som lyda bör, som vägen ljust banar.
Föräldrar. Öfverbet, *Husfäder*, *Makar*, *Barn*,
 De lära här at sky förärfvets dolda garn.
 Det hvad förnuftet ej fullkomligt ser och fattar:
 Vår tro af *Ordet* stärkt, det högt och heligt skattar.

Alt hvad til salighet osf uppenbarat är.
Om *Skaparns* helighet och höghet vitne bär.
Ej tron sit ljus och lif af det kan styrka vinna,
Som et så svagt begrep, så dunkelt ljus kan finna.
I *Ord* och *Sacrament* vår tro den klarhet får,
Som alt *förnufts* ljus, at vinna ej förmår.
Vår helga *religion* det ädlaste vi äga,
Den kraft hon ger, kan ej all verdens guld upväga.
Då kroppen lider nöd, och själen saknar tröst,
En himmelsk glädieström hon gjuter i vårt bröst.
Han ej med fräcka steg i hælgedomen stiger;
Hvad ej utgrundas kan, förnuftet därvid tiger.
Med all sin forskningskraft, han saknar önskad ro;
Men tröstas, då han vet, at *Skriften* säger: *Tro!*
Ett fundt förnuft det bör des tränga gränser märka,
Och denna kännedom en medfödd svaghet stärka.
Ett fruktlöst bry därmed, at vela grunda ut,
Hvad *Skaparn* fastställt vid des eviga beslut.
Naturen, i sin vidd, med tjusning han betraktar,
Hvad namn af visdom bär, han högt och värdigt aktar.
Blott *religionens* röst kan stadga hans begär:
Och detta: *känn Dig Sjelf*; hans hjertas vallspråk är.
Han hör *Herrans* lag, at hjertat må förbättras,
Och ej af falska åken förståndets krafter fjättras.

Osäkert hvad vi lärt af *Voltaire*, och af *Kant*.
 Ett trofast axiom: *Hvad Gud oss lärt, är sant*.
 Med undergifvenhet, då pröfvotiden råcker,
 Han nöjes med sin del, ej andras afvund väcker.
 Är han i fattigdom, han likväl aktad blir;
 Och rik, utaf sin vinst, den nödsfält är han ger.
 Han ledes på sin väg af *Christi* ljufva lära,
 Dets Anda och dets ljus hans själakrafter nära,
 Är trofast i förbund, och skyr menederi,
 Och tåres ej af list, af hämnd och hyckleri.
 Den honom lyda bör, han ej med hårdhet möter,
 Men det han gerna ser, at hvar sin gjerning sköter.
 Af *samvet* och af *lag* han hämtar endast råd,
 Och kan ej frestad bli af nedrigt öfverdåd.
 Han med bedrägeri, ej andras rykte kränker;
 Ty han en fiend är, af falskhet, lögn och råker.
 Försonlighetens bild, i hjertat präglad är:
 Til hämnd och tyranni, han hat och fasa bär.
 Ej alt hvad fåfängt syns, han ondt och brotligt aktar;
 Tid, ålder, sed och ort, med foglighet betraktar.
 Ett menlöst tidsfördrif, det anses ej för brott,
 Fast det han rycker om, ej allmänt rycke fådt.
 De uslas flock han ser, dem understöd han gifver;
 Då snård af girighet en niding dem bortdrifver.

Rättfärdighet, den han i hálga badet fädr,
Upeldar *trones* lif, med *nådens* rika mått.
En *Philosoph* som *Kung*, sin spira rättvist förer,
Och vårdar ömsint alt hvad folkets välgång rörer.
Han älskar Herrans lag, rättvisa, sanning, fred:
För *Konungarnas Kung*, han kronan lägger ned.
En *Christlig Philosoph* rättvisans säte pryder:
Hvad Herran i sin lag befalt, han villigt lyder.
Han kysser *Herrans* hand, som rättvis spira bår:
Den trykt och nödstäld är, dens tröst och stöd han är.
Han ej med trug och split, den *Högstas lag* förkunnar,
Och den i tron är svag, han samvetsfrihet unnar.
Åt Herrans milda dom, han lämnar andras fel;
Och ropar man på hämnd, han tar ej däri del.
En *Christlig Philosoph* som landers ungdom leder,
Han dem til landets väl, i *Christi* lag bereder.
Han odlar deras vett, men utan smink och grål;
I *Christi* efterföljd han stadgar deras väl.
Han *vetenskapers* ljus i deras själar tändar;
Men så, at detta skjen til *Skaparns* ära ländar.
Han forskar tid och verld, djur, växter, himmel, haf;
Men döljer ej det skjen som *Gud* i *Ordet* gaf.
Ej dygdareglor blott af *Theologer* gifvas,
En *Philosoph* bör ock af samma nit uplifvas.

At afsky väckas må, för lastfulla begär:
 Men kâns ej Herrans lag, hans lära vanskelig är.
 Sök *visbet* hvar du kan, du får, du bör det göras;
 Men låt ej falska blås, din själaro förstöra!
 Förlök din tankekraft: Låt den ej skjena få:
 Låt tygla ditt begär: Låt *himmejsk sanning* rå.
 Til *lagars kânnedom*, då han vil andra leda,
 Med *Gudalârans kraft*, han vil sitt samvet freda.
 Af rätt, af sant och godt, han gör ett moget val.
 För vänskap eller vinst, ej äran hålles fal.
 Skall han til rikets tjänst och bättnad *svårdet* föra,
 Som *Christlig Philosoph*, han vil sin plikt fullgjöra:
 För fosterlandets hjälp, han vågar lif och alt,
 Och utför oförskräckt hvad honom blir befalt.
 En *Christlig Philosoph* med alla redligt handlar,
 Ej oförfalskadt gods bedrägligt han förvandlar.
 Sitt bröd han äta vil, uti sin anlets svert,
 Af mödors mängd och tyngd sin vinst han nögder sedt.
 En *Christlig Philosoph*, han underfåtligt lyder,
 Och hvad *Regenten* vil, han rätt och vål uttyder.
 Han våld, och rån, och alt hvad ondskan stämplat flyr,
 Och som et landsfördärf, parti och afvund skyr.
 En *Christlig Philosoph* för allmänt vål vil vaka,
 Då skalf och svarta måln, de samfundskroppen skaka.

Han

Han sjelf i gäpet står, då faran hotar måst,
 Och rådigt skaffar hjälp där det behöfs som bäst.
 Han vil til landets hjälp af det han äger dela;
 Dets välgång är hans väl, han vil dets refvor hela.
 Han vil at det han har, skal flera gagna få,
 At om dets ädelmod en framtid vitna må.
 Han nöjes ej därmed, at ädelmod berömma,
 Och uti farans stund alt bistånd plörligt glömma.
 I nöd han likna vil en hjälpsam *Samarit*,
 Och ej en ogen *Präst* och känslolös *Levit*.
 Han nalkas nödens barn til hjälp med snabba vingar,
 Det *Christi* kärlek är som honom därtill tvingar.
 Väl mycket godt af skryt, af meniskohjertat går,
 Men då af *Andans* tröst, det sig ej hugna får.
 Han släcker ut den etd, han ser bland bröder brinna,
 Man får i farans stund, ståndaktig honom finna.
 Hans vårda lefnadslopp, ett lefnads mönster är,
 Om dygd och ädel frägd hans vandel vitne bär.
 Då *Ordet* i vår själ sin värkan får utöfva,
 Och hjertats dolda kraft, i *tro* och *kärlek* pröfva.
 En stråle bryter fram, som lyser kring så klart,
 At knapt det minsta måln i farten blifver qvart.
 Han ej med öfverdåd sin vedermöda ökar,
 At ej förtviflans bild vid lifvets afton spökar;

En vandel christligt förd försörmar livets flut;
 Säll den som rätt kan tro, då lifvet flocknar ut!
 At göra hvar man rätt, hans största ärrå blifver;
 Och i välgjörande, han efterdöme gifver.
 Han oskuld skyddar ömt, at den ej lida får.
 Och med sitt dygdaljus han andra föregår.
 Hvad lagar bjudas på, med villig lydoad följas;
 Han låter deras ljus ej flockna eller döljas.
 Som god *medborgare* han dygdenamnet bär.
God Maka; Trogen Vän, och *Ömsint Far* han är.
 Då slutas lyckligt alt, man stadgad sällhet finner,
 När *dygd* och *religion* sin hålgd omsider vinner;
 Enär med hopp och tro, man vänder om til *Gud*,
 Och fruktar mer för *Hans* än för *Tyranners* bud.
 Ibland en talrik hop, *Gud* sina *valda* känner;
 Han skyddar sina barn; Han hjälper sina vänner.
 Där lågar rättvis hämnd, då räddad blifver *Lott*,
 För Tio fromas skull, ett *Sodom* skonsmål fådt!
 Förstånd och redlighet, vid alla skiften lyser;
 I sammanlefnaden man tro och vänskap hyser.
 Man söker allmänt väl, där öfvas christlig dygd;
 Man älskar utan svek, *Gud, Konung, Fosterbygd*.

